

INFORMATOR PRAWNY

INFORMATOR PRAWNY OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH WE WROCŁAWIU
SPORZĄDZONY PRZEZ CENTRUM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO OIRP WROCŁAW

NUMER 1 • KWIECIEŃ 2023

DRODZY CZYTELNICY!

Oddajemy w Państwa ręce pierwszy numer Informatora Radcowskiego.

Mamy nadzieję, że informacje w nim zawarte będą dla Państwa przydatne i będzie on stanowił dla Państwa comiesięczne źródło wiedzy.

Miłej lektury!

SPIS TREŚCI

Darowizna tylko przelewem
• str. 3

Zmiany w Kodeksie pracy
• str. 5-6
Wliczanie kursów do czasu pracy
Okazjonalna praca zdalna
Delegacja za przyjazd do pracy

Wybrane zmiany w KPC
• str. 7-9
Zmiana sądu Frankowiczów
Wnioski dowodowe tylko w petitum
Zmiany w potrąceniu

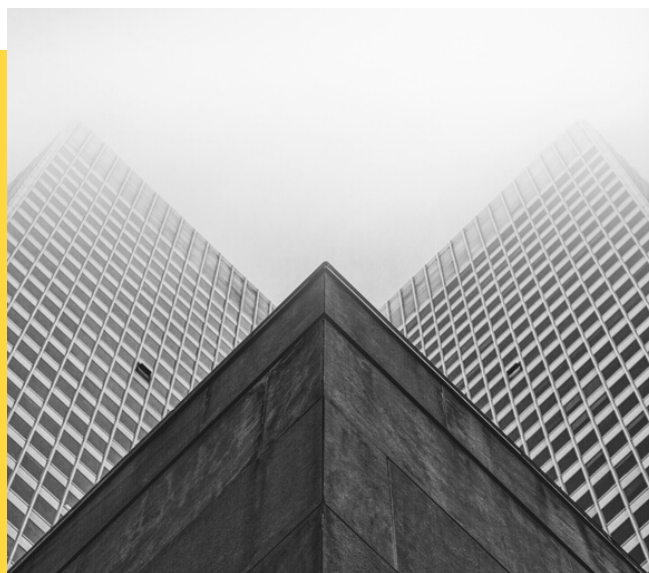
Terminy podatkowe nie były zamrożone - ważna uchwała NSA
• str. 9

CZY W PROCESIE PRZECIWKO BANKOWI O USTALENIE NIEWAŻNOŚCI UMOWY KREDYTU KONIECZNY JEST PO STRONIE POWODOWEJ UDZIAŁ WSZYSTKICH KREDYTOBIORCÓW?

Zagadnienie prawne przedstawił Izbie Cywilnej SN Sąd Apelacyjny w Katowicach. Sprawa dotyczy legitymacji czynnej powoda w kwestii konieczności udziału w procesie przeciwko bankowi wszystkich kredytobiorców w procesie przeciwko bankowi o ustalenie nieważności umowy kredytu.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w kwietniu 2021 r. oddalił powództwo Powódki wobec banku, nie badając zapisów umowy kredytowej. Uzasadniając oddalenie powództwa wskazał, że ewentualny wyrok ustalający, że umowa kredytu – której stroną był także ówczesny mąż powódki – była nieważna, dotyczyłby wszystkich stron umowy, wobec czego w postępowaniu muszą uczestniczyć wszystkie podmioty będące stronami umowy.

Jak podkreśla radca prawny Tomasz Konieczny, partner w Kancelarii Prawnej Konieczny, Polak Partnerzy: Aby uniknąć potrzeby wzywania do udziału w sprawie byłego małżonka (niezainteresowanego pozwaniem banku) czy uznania przez sąd, że udział w sprawie drugiego współkredytobiorcy jest konieczny, pozew nie może zawierać żądania ustalenia nieważności umowy kredytu, lecz ograniczać się do żądania pieniężnego (pозew o zapłatę) o zwrot świadczeń nienależnych opartego jedynie przesłankowo na zarzucie nieważności umowy kredytu.

W sprawie o zapłatę nie występuje tzw. współuczestnictwo konieczne, gdyż wierzytelność pieniężna jest podzielna i za okres trwania wspólności majątkowej małżeńskiej przysługuje po połowie byłym małżonkom (chyba że co innego wynika z podziału majątku wspólnego, o ile był w ogóle dokonany).

Jeśli raty były płacone już po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej (np. na skutek rozwodu czy w wyniku umowy majątkowej małżeńskiej), to roszczenie o ich zwrot przysługuje temu małżonkowi, który je ponosił. Potwierdził to m.in. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 30 września 2022 r. (sygn. akt I ACa 674/21), a także Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 10 lutego 2022 r., (sygn. akt I ACa 634/21).

Za: K. Żączkiewicz-Zborska, Nie wiadomo, kto po rozwodzie może wnieść powództwo o unieważnienie kredytu, Prawo.pl, dostęp: https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/kto-po-rozwodzie-moze-wniesc-powodztwo-o-uniewaznienie-kredytu,520275.html?utm_source=Eloqua&utm_content=WKPL_MSG_NSL_NO-20-03-23_EML&utm_campaign=WKPL_MSG_NSL_NO-20-03-23_OTH%2FWKC0120011_IEM010&utm_econtactid=CWOLT000029799710&utm_medium=email_newsletter&utm_crmid=

DAROWIZNA TYLKO PRZELEWEM

Zgonie z Uchwałą NSA z dnia 20 marca 2023 r. sygn. akt III FPS 3/22 - warunkiem wystarczającym do skorzystania ze zwolnienia podatkowego uregulowanego w tym przepisie jest udokumentowanie dokonania przekazania środków pieniężnych we wskazany w tym przepisie sposób przez darczyńcę na rzecz obdarowanego.

Pismem z dnia 16 listopada br. RPO wniósł o podjęcie przez NSA uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych podnosząc, że „(...) Nie wiadomo bowiem, czy konieczne jest udokumentowanie przekazania środków pieniężnych wyłącznie przelewem, czy też możliwa jest wypłata środków gotówką, a następnie wpłata ich na rachunek nabywcy. W sytuacji zaś przekazania środków gotówką powstaje kolejne pytanie, kto powinien dokonać takiej wpłaty pieniędzy, czy może to zrobić sam obdarowany, czy też musi jej dokonać wyłącznie darczyńca?(...)”. Pomimo interwencji Rzecznika Praw Obywatelskich, NSA w uchwale z dnia 20 marca 2023 r., sygn. akt III FPS 3/22 przyjęło wykładnię zawężającą, odnosząc się stricte do przyjętej regulacji prawnej.: wyrażenie użyte w art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2021 r. poz. 1043 ze zm.) "

"w przypadku gdy przedmiotem nabycia tytułem darowizny lub polecenia darczyńcy są środki pieniężne (...) - udokumentują ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym", należy rozumieć w ten sposób, że warunkiem wystarczającym do skorzystania ze zwolnienia podatkowego uregulowanego w tym przepisie jest udokumentowanie dokonania przekazania środków pieniężnych we wskazany w tym przepisie sposób przez darczyńcę na rzecz obdarowanego.

W świetle nowego orzeczenia wymóg składania informacji SD-Z2 w przypadku darowizn pieniężnych, skoro i tak warunkiem zwolnienia jest dokonanie darowizny w formie bezgotówkowej wydaje się nadmierny, co podkreśla dr hab. Adam Bartosiewicz, prof. UJD, doradca podatkowy, radca prawny.

Za: 1. RPO, Zasady zwolnień podatkowych darowizn od najbliższych. Rzecznik zadał pytanie prawne NSA, dostęp: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-rodzina-darowizny-zwolnienia-podatkowe-pytanie-prawne-nsa>

2. W. Moczyłowska, Uchwała NSA: Darowizna pieniężna bez podatku tylko przelewem lub przekazem, dostęp: https://www.prawo.pl/podatk/darowizna-pieniezna-bez-podatku-tylko-przelewem-lub-przekazem,520394.html?utm_source=Eloqua&utm_content=WKPL_MSG_NSL_NPK-21-03-23_EML&utm_campaign=WKPL_MSG_NSL_NPK-21-03-23_OTH%2FWKC0120011_IEM010&utm_econtactid=CWOLT000029799710&utm_medium=email_newsletter&utm_crmid

KARMIENIE DZIECKA PODCZAS EGZAMINU RADCOWSKIEGO BEZ ZAŚWIADCZENIA?

RPO złożył w dniu 13 marca 2023 r. wniosek o podjęcie inicjatywy prawodawczej w sprawie skargi matek przygotowujących się do zdania egzaminu radcowskiego lub adwokackiego na uzależnianie prawa do dodatkowych przerw na karmienie dziecka piersią od przedłożenia zaświadczenia lekarskiego. Wydanie takiego zaświadczenia nie jest refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, przez co jego uzyskanie wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty w ramach wizyty prywatnej rzędu od 150 do nawet 300 złotych. Jak wskazuje RPO, jest to niezwykle ważny problem w kontekście prawa kobiet łączących obowiązki macierzyńskie z zawodowymi do poszanowania ich życia rodzinnego, chronionego konstytucyjnie (art. 18 oraz 47 Konstytucji).

W obecnym stanie prawnym kobieta przystępująca do egzaminu może uzyskać prawo do dwóch 30-45 minutowych przerw na karmienie dziecka lub dzieci piersią w czasie trwania każdego dnia egzaminu radcowskiego/adwokackiego, jeśli wystąpi z wnioskiem do przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, przedkładając zaświadczenie lekarskie potwierdzające fakt karmienia piersią. Warto zauważyć, że analogiczne prawo do przerw na karmienie piersią przewidziano w odniesieniu do pracowniczek w miejscu pracy, które zostało agwarantowane w art. 187 § 1 Kodeksu pracy, który nie formułuje wymogu przedłożenia pracodawcy zaświadczenia lekarskiego. Taką wykładnię potwierdza Państwowa Inspekcja Pracy.

W ocenie RPO można ten cel osiągnąć w bardziej efektywny - wystarczające powinno być złożenie przez zdającą oświadczenia o karmieniu piersią, które mogłoby - w razie wątpliwości i w przypadkach niezbędnych - zostać zweryfikowane przez komisję egzaminacyjną np. poprzez wyznaczenie pracownika do obserwacji zdającej w trakcie przerwy, w sposób zapewniający jej odpowiednią ochronę prywatności, w celu upewnienia się, że wykorzystuje ją na karmienie dziecka. W przekonaniu Rzecznika przepisy regulujące zasady przyznawania przerw na karmienie dziecka piersią powinny być kształtowane w oparciu o domniemanie uczciwości zdających. Zdecydowana większość zdających to aplikanci, których uczciwość została potwierdzona przez samorząd zawodowy na etapie wpisu na listę aplikantką, w ramach weryfikacji posiadania przymiotu nieskazitelnego charakteru.

NOWELIZACJA KODEKSU PRACY

STUDIA PODYPLOMOWE I KURSY WEEKENDOWE BĘDĄ WLICZANE DO CZASU PRACY

Nowelizacja Kodeksu pracy może okazać się rewolucyjna nie tylko w zakresie pracy zdalnej, ale również zgodnie z art. 11 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 186, str. 105) państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy na mocy prawa Unii lub prawa krajowego lub umów zbiorowych pracodawca zobowiązany był do zapewnienia pracownikowi szkolenia dla celów wykonywania pracy, do której został zatrudniony, szkolenie takie zapewnione zostało pracownikowi nieodpłatnie, liczyło się jako czas pracy i w miarę możliwości odbywało się w godzinach pracy.

Z dniem 26 kwietnia 2023 r. obowiązywać będzie artykuł regulującego wprost wliczanie całej odbytych godzin szkolenia do czasu pracy:

„Art. 94(13). Jeżeli obowiązek pracodawcy przeprowadzenia szkoleń pracowników niezbędnych do wykonywania określonego rodzaju pracy lub pracy na określonym stanowisku wynika z postanowień układu zbiorowego pracy lub innego porozumienia zbiorowego, lub z regulaminu, lub przepisów prawa, lub umowy o pracę oraz w przypadku szkoleń odbywanych przez pracownika na podstawie polecenia przełożonego, szkolenia takie odbywają się na koszt pracodawcy oraz, w miarę możliwości, w godzinach pracy pracownika. Czas szkolenia odbywanego poza normalnymi godzinami pracy pracownika wlicza się do czasu pracy.”

OKAZJONALNA PRACA ZDALNA

W kwestii okazjonalnej pracy zdalnej nie budzi żadnych wątpliwości fakt, że pracodawca będzie mógł odmówić pracownikowi zgody na jej wykonywanie. Inicjatywa co do pracy zdalnej będzie należała do pracownika.

Jak podkreśla r.pr. Marcin Stanecki, "okazjonalna praca zdalna nie pozwala pracodawcy stosować przepisów o pracy zdalnej". Ponadto, ustawodawca przewiduje wyłącznie wnioskowy tryb udzielenia na nią zgody. Co do samej zgody - "pracodawca nie ma obowiązku uwzględnienia wniosku, lecz jego odmowa podlega ocenie w płaszczyźnie równego traktowania pracowników i ich niedyskryminacji (K. Jaśkowski)."

- Za:
- 1) M. Stanecki, Okazjonalna praca zdalna tylko na wniosek pracownika [W:] "Rzeczpospolita", e-Wydanie z dn. 23.03.2023 r.
 - 2) K. Jaśkowski [w:] E. Maniewska, K. Jaśkowski, Kodeks pracy. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023, art. 67(33).

źródło: shutterstock.com

DELEGACJA ZA PRZYJAZD DO PRACY

W przypadku, gdy miejscem świadczenia pracy przez pracownika jest wyłącznie miejscowość inna niż siedziba pracodawcy, pojawia się kwestia podróży służbowej. np. w kwestii stacjonarnego zebrania zespołu.

"WE WSKAZANEJ SYTUACJI PRACOWNIK BĘDZIE MIAŁ PRAWO SO ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PODRÓŻY SŁUŻBOWYCH, GDYŻ STAŁY MIEJSCEM PRACY W ROZUMIENIU ART. 77(5) §1 K.P. JEST MIEJSCOWOŚĆ, Z KTÓREJ TA OSOBA NA CODZIEN PRACUJE" - WSKAZUJE R.PR. ŁUKASZ GÓRZNY.

Wyjazd taki spełnia przesłanki podróży służbowej z uwagi na określone z góry zadanie, krótkotrwałość i incydentalność.

Za: Ł. Górny, Przyjazd do biura będzie podróżą służbową [W:] "Rzeczpospolita", e-Wydanie z dn. 23.03.2023 r.

źródło: shutterstock.com

WYBRANE ZMIANY W KODEKSIE POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

ZMIANA WŁAŚCIWOŚCI MIEJSCOWEJ W SPRAWACH FRANKOWYCH

Zmiana właściwości miejscowej w sprawach frankowych

Od 15 kwietnia br. Frankowicze, dla których Sąd Okręgowy w Warszawie nie jest organem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania nie mogą już składać swoich pozwów przeciwko bankom do Wydziału Frankowego.

Będzie to odciążenie dla sądu warszawskiego – w roku ubiegłym do sądu wpłynęło ponad 26 tysięcy spraw z zakresu roszczeń z umów bankowych denominowanych /indeksowanych do franka szwajcarskiego (dane SO w Warszawie).

Nie wszyscy jednak podchodzą do nowelizacji w pełni optymistycznie. Profesor Joanna Studzińska z Akademii Koźmińskiego jest zdania, że zmiana ta może utrudnić dochodzenie roszczeń już na etapie wniesienia pozwu. Przepis ma obowiązywać przez okres 5 lat od dnia wejścia w życie przepisu.

Dane statystyczne:

1. SO w Warszawie, MS-S10 sprawozdanie w sprawach cywilnych za rok 2022, dostęp: <https://bip.warszawa.so.gov.pl/artykuly/488/dane-statystyczne>

2. P. Szymaniak, Emigranci nie będą wiedzieć, do jakiego sądu iść [W:] Dziennik Gazeta Prawna Nr 52 (5966)

źródło: Canva

WNIOSKI DOWODOWE WYŁĄCZNIE W PETITUM

Zmiany od 1 lipca 2023 r.

Art. 128(1) KPC

Elementy pisma wnoszonego przez stronę zastępowaną przez profesjonalnego pełnomocnika

Pismo wnoszone przez stronę zastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej powinno zawierać wyraźnie wyodrębnione oświadczenia, twierdzenia oraz wnioski, w tym wnioski dowodowe. Jeżeli pismo zawiera uzasadnienie, wnioski dowodowe, zgłoszone tylko w tym uzasadnieniu, nie wywołują skutków, jakie ustawa wiąże ze zgłoszeniem ich przez stronę.

źródło: Adobe Stock

DOREŹCZANIE PISM PROCESOWYCH PRZEZ KOMORNIKA

Zgodnie z dodanym art. 139 kpc § 2[1] kpc, jeżeli przedsiębiorca wpisany do CEIDG nie odebrał pierwszego pisma ze względu na nieujawnienie w ewidencji zmiany adresu do doręczeń, pismo to doręcza się na adres zamieszkania.

W art. 156(1) dodano §2, a w nim pouczenie, o którym mowa w § 1, może obejmować w szczególności wyrażenie poglądu co do:

- 1) wykładni przepisów prawa mogących znaleźć zastosowanie w sprawie;
- 2) faktów, które na danym etapie sprawy mogą zostać uznane za bezsporne lub dostatecznie wykazane.

Za: M. Stanecki, Okazjonalna praca zdalna tylko na wniosek pracownika [W:] "Rzeczpospolita", e-Wydanie z dn. 25.03.2023 r.

źródło: Canva

POTRĄCENIE

Wraz z nowelizacją KPC, zmieniono również zapis dotyczący potrącenia.

Po zmianach, podstawą zarzutu potrącenia (art. 203) może być tylko wierzytelność:

- 1) pozwanego z tego samego stosunku prawnego co wierzytelność dochodzona przez powoda, chyba że wierzytelność ta jest niesporna, stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, orzeczeniem sądu polubownego, ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym, zatwierdzoną przez sąd ugodą zawartą przed mediatorem, lub uprawdopodobniona dokumentem potwierdzającym jej uznanie przez powoda;
- 2) o zwrot spełnionego świadczenia przysługująca jednemu z dłużników solidarnych wobec pozostałych współdłużników.

źródło: Canva

SORRY

IMMUNITET OD PRZEPROSIN ZA 15 TYS. ZŁ

Zmiana KPC dotknęła również przeprosin.

Dotychczas była to publikacja przeprosin o określonej treści, co wskazał SN w uchwale z dnia 28 czerwca 2006 r., sygn. akt. III CZP 23/06. W przypadku braku publikacji, stosowano przepisy o egzekucji czynności zastępowalnych (art. 1049 kpc).

Od 15 kwietnia br. jeżeli w sprawach o naruszenie dóbr osobistych dłużnik nie składa oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie, pomimo wyznaczenia terminu do jego złożenia i zagrożenia mu grzywną, sąd wymierzy dłużnikowi grzywnę do piętnastu tysięcy złotych i nakaze zamieszczenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt dłużnika ogłoszenia odpowiadającego treści wymaganego oświadczenia i we właściwej dla niego formie.

Skutkuje to - w objętym ogłoszeniem zakresie - wygaśnięciem roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym.

Profesor Marcin Dziurda zadał więc pytanie: "Czy publikacja przeprosin tylko w Monitorze Sądowym i Gospodarczym - nawet jeśli do naruszenia dóbr osobistych doszło w Internecie lub telewizji - zapewnia usunięcie skutków naruszenia zgodnie z art. 24 § 1 k.c.?" Odpowiedź na nie wydaje się być przecząca.

za:

1. M. Dziurda, Nowelizacja k.p.c. w pigułce cz. 2 (publikacja przeprosin - nowy art. 1050 § 4 k.p.c.) <https://www.linkedin.com/in/marcin-dziurda-94115626b/recent-activity/shares/dos>
2. K. Żączkiewicz-Zborska, P. Rojek-Socha, Immunitet od przeprosin dla zamożnych - wystarczy 15 tys. zł, https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/co-grozi-za-nieopublikowanie-przeprosin-w-mediach,520672.html?utm_source=Eloqua&utm_content=WKPL_MSG_NSL_NRPiA-19-04-23_EML&utm_campaign=WKPL_MSG_NSL_NRPiA-19-04-23_OTH%2FWKC0120011_IEM010&utm_econtactid=CWOLT000029799710&utm_medium=email_newsletter&utm_crmid=

ZAMROŻENIE BIEGU TERMINÓW NIE DLA PODATKÓW

Uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 marca 2023 r. sygn. akt I FPS 2/22 w uchwale 7 sędziów potwierdził, że wprowadzone „zamrożenie” biegu terminów na okres od 31 marca do 23 maja 2020 r. nie dotyczyło przedawnienia zobowiązań podatkowych.

Treść uchwały:

Art. 15 zrz ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.) nie dotyczy wstrzymania, rozpoczęcia i zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych.

Uchwała NSA z dnia 27.03.2023 r.,
sygn. akt I FPS 2/22,
LEX nr 3511189.

źródło: shutterstock.com

UŁATWIENIA DLA POTWIERDZENIA UZYSKANIA DYPLOMÓW DOKTORSKICH I DYPLOMÓW HABILITACYJNYCH

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta, który znajduje się na etapie opiniowania, ma uprościć formalności z kontynuowaniem lub podjęciem nauki poza granicami kraju. Zgodnie z art. 181 ustawy –

- Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne oraz ich duplikaty i odpisy, przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą, są uwierzytelniane na wniosek zainteresowanego przez: dyrektora NAWA – w przypadku stopni nadanych przez uczelnie, Prezesa PAN – w przypadku stopni nadanych przez instytuty PAN oraz przez instytuty międzynarodowe lub ministra nadzorującego instytut badawczy – w przypadku stopni nadanych przez instytuty badawcze. Projekt zakłada poszerzeniu katalogu dokumentów uwierzytelnianych na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą (dotychczas były to wyłącznie dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne oraz ich duplikaty i odpisy) o: 1) zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz 2) inne dokumenty – w przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo albo w innych uzasadnionych przypadkach.

Za: Rządowe Centrum Legislacji, Rządowy Proces Legislacyjny, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/projekt-rozporzadzenia-ministra-edukacji-i-nauki-w-sprawie-dyplomow-doktorskich-dyplomow-habilitacyjnych-i-legitymacji-doktoranta>.

JAWNOŚĆ WYNAGRODZEŃ JUŻ NA ETAPIE REKRUTACJI

Wprowadzone ostatnią nowelizacją Kodeksu pracy to najprawdopodobniej nie ostatnie zmiany dla pracowników, które są efektem ustawodawstwa UE.

Obecnie potencjalni pracownicy mogą zapoznać się jedynie z proponowanymi widełkami wynagrodzenia na danym stanowisku. Projekt Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania ma na celu nie tylko promowanie równości wynagrodzeń, ale ich jawność.

Jak ujęto w uzasadnieniu Projektu, <<inicjatywa ma na celu rozwiązanie problemu utrzymującego się niedostatecznego egzekwowania podstawowego prawa do równego wynagrodzenia oraz zapewnienie, aby prawo to przestrzegane było w całej UE dzięki ustanowieniu norm w zakresie przejrzystości wynagrodzeń, a tym samym umożliwieniu pracownikom dochodzenia ich praw do równego wynagrodzenia. Autorzy dyrektywy, której dotyczy wniosek, dążą do osiągnięcia tych celów:

- ustanawiając przejrzystość wynagrodzeń w obrębie jednostek organizacyjnych;
- ułatwiając stosowanie kluczowych pojęć dotyczących równości wynagrodzeń, w tym „wynagrodzenia” i „pracy o takiej samej wartości” oraz
- wzmacniając mechanizmy egzekwowania prawa>>.

Za: Wniosek - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0093&from=EN>

OSTATNIE ORZECZENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

PRAWO DO OBRONY BYŁEGO CZŁONKA ZARZĄDU

Pytanie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, Wydział XV Gospodarczy dotyczące sądowego uwolnienia się od odpowiedzialności doczekało się rozstrzygnięcia w wyroku TK z dnia 12 kwietnia 2023 r., sygn. akt P 5/19.

Pytanie dotyczyło kwestii, czy mające tu zastosowanie przepisy nie pozbawiają byłego członka zarządu, który w chwili wytoczenia powództwa przeciwko spółce nie pełnił już tej funkcji, prawa dostępu do sądu i prawa bycia wysłuchanym, i nie zamykają mu drogi sądowej do dochodzenia naruszonych praw majątkowych.

TK orzekł, że art. 365 § 1 KPC w zakresie, w jakim przewiduje związanie sądu orzeczeniem, na podstawie którego wszczęto przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością egzekucję, w procesie wytoczonym na podstawie art. 299 § 1 KSH przeciwko pozwanemu, który utracił status członka zarządu spółki przed datą wszczęcia postępowania, w którym orzeczenie przeciwko spółce zapadło, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto, art. 299 § 1 i 2 KSH, w jakim nie przewiduje możliwości, aby pozwany był członkiem zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością uwolnił się od odpowiedzialności poprzez wykazanie, że wierzitelność, stwierdzona orzeczeniem, na podstawie którego wszczęto przeciwko spółce bezskuteczną egzekucję, nie istnieje, w sytuacji, w której orzeczenie zapadło w postępowaniu wszczętym po dacie utraty przez pozwanego statusu członka zarządu spółki, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji.

Zdaniem sądu rejonowego, pozwany powinien mieć zagwarantowaną możliwość wypowiedzenia się w odniesieniu do wszystkich przesłanek jego odpowiedzialności oraz przedłożenia stosownych dowodów na poparcie swojego stanowiska. Skuteczne podniesienie zarzutu nieistnienia wierzitelności powoda powinno skutkować zwolnieniem byłego członka zarządu od odpowiedzialności za zobowiązanie spółki.

Zdanie odrębne zgłosili Sędziowie Wojciech Sych i Piotr Pszczółkowski, zwracając uwagę m.in. na bezpieczeństwo ustanowienia precedensu przeciwko zasadzie związania innych organów państwa prawomocnym wyrokiem sądu.

Za: Trybunał Konstytucyjny, Wyrok TK z dnia 12.04.2023 r., sygn. akt P 5/19, dostęp: <https://trybunal.gov.pl/s/p-519>

A. Pantak, TK: były członek zarządu musi mieć prawo do obrony, W: Dziennik Gazeta Prawna, nr 72 (5986).

źródło: Canva

KOSZTY NIEOPŁACONEJ POMOCY PRAWNEJ UDZIELONEJ PRZEZ RADCĘ PRAWNEGO Z URZĘDU

19 kwietnia 2023 r. o Trybunał Konstytucyjny rozpoznał skargę konstytucyjną dotyczącą kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Wnioskodawca zarzuciła Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, iż w sposób bezprawny, pozbawiony jakichkolwiek argumentów (nie tylko konstytucyjnych) dyskryminuje bez konstytucyjnego umocowania i uzasadnienia wynagrodzenie minimalne jakie należne jest radcy prawnemu za świadczenie pomocy prawnej dla klienta który mu został powierzony i względem którego nie ma możliwości samookreślenia stawki wynagrodzenia za prowadzenie sprawy na zasadach wolnorynkowych.

Trybunał orzekł, że § 8 w/w rozporządzenia jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Należy uznać to za dobry znak w kwestii walki samorządu o wzrost wynagrodzeń.

Wyrok TK z dnia 19 kwietnia 2023 r., sygn. akt SK 85/22

Za: Trybunał Konstytucyjny, Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, dostęp:

<https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/komunikaty-prasowe/komunikaty-przed/art/12214-koszty-nieoplaconej-pomocy-prawnej-udzielonej-przez-radce-prawnego-z-urzedu>